

Úvodník

Vážení občané, sousedé,

přeji Vám hodně sil a optimismu do dalšího školního roku a věřím, že jste si v létě odpočinuli. Od vydání minulého čísla Zpravodaje se toho událo mnoho, přestože okem to zatím nepoznáte. Možná někteří z Vás zaznamenali, že obec v současné chvíli čelí žalobě na zrušení územního plánu. Během léta proběhla v této souvislosti anonymní letáková kampaň, která dle našeho názoru šířila v obci paniku. Ráda bych konstatovala, že územní plán obce je hájen věcně a profesionálně a podobnou kampaň nepotřebuje. Ale k tomu se již nechci vracet. Tématu územního plánu se věnuje také článek P. Černého v tomto čísle, který shrnuje všechny aspekty žaloby i její případné důsledky pro obec. V září proběhne soud, takže ve chvíli, kdy čtete tyto řádky, budeme již nejspíš vědět, jak rozhodl. Celou problematiku Vám ráda přiblížím na své další veřejné besedě 16. října od 18:30 v Knihovně J. M. Hovorky. A ať již dopadne soudní proces jakkoli, vedení obce se územním plánem bude muset podrobně zabývat dál.

Jedním z důvodů jsou jednání s investory – vlastníky zastavitelných ploch. V létě jsem se sešla s panem Manghi a jeho synem z firmy Alfa Praha a dlouho jsme hovořili a definovali vzájemné požadavky. Pro investora je zásadní čistírna odpadních vod, pro obec je kromě ní navíc důležitá i oprava zámku a celkové zajištění občanské vybavenosti a infrastruktury. Jasně jsem deklarovala, že pokud

se má obec rozrůstat, musí mít nejprve zajištěné své základní potřeby. Z jednání vyplynulo, že investor je ochotný naslouchat požadavkům obce a dále o nich jednat, což považuji za velice pozitivní výsledek, i když jsme stále na začátku.

V příštím roce proběhnou jednání v oblasti územních studií a plánovací smlouvy, a obec si proto musí co nejrychleji definovat svůj záměr a priority. To však vyžaduje mít do hloubky zmapované veškeré skutečnosti, které mají na dobré fungování obce vliv. Znat stávající nedostatky a dluhy, ale také vize a tužby, jaké bychom chtěli Státnice mít za deset až dvacet let. Je to, věřte mi, velice složitá problematika a pro odpovědná rozhodnutí je třeba mít spoustu relevantních podkladů. Bohužel nám stále chybí dostatečný tým kvalitních a nezávislých odborníků např. v oblasti dopravního inženýrství, poradnictví ve stavebním sektoru apod. Byť hledám lidi do tohoto týmu již několik měsíců, jde to pomaleji, než bych potřebovala.

Dovolte mi ale ještě shrnout, co naopak funguje. Především díky Ing. Glogarovi, který je jedním z výše zmiňovaných odborníků v oblasti vodovodů a kanalizací, se nám daří postupně dávat v tomto ohledu Státnice do pořádku. Pravidelně jednáme s provozovatelem i s ostatními obcemi. Probíhá vyhodnocení měrné kampaně a výběrových řízení na studii zajištění vody a kamerových zkoušek. Připravujeme rovněž smlouvu o provozování souvisejících kanalizací a výběrové řízení na projektovou dokumentaci k vodojemu, který bychom měli realizovat společně s obcí Úholičky. Obec také čeká nemalá investice do výměny měřičů. Dále chystáme výběrová řízení na projektové dokumentace dalších etap kanalizace a povrchů komunikací, abychom mohli získat stavební povolení, vypsát výběrová řízení a pak vše postupně realizovat. Je to otázka spíše let, než měsíců.

Jedním z mála projektů, které se zdály být již z minulosti připravené k podání dotace, je

chodník, propojující Státnickou a Kralupskou. Ukázalo se však, že projekt ani zdaleka nebyl připraven tak, jak měl být, a navíc vše zkomplikovaly pomalé převody pozemků. Akci tak musíme o rok odložit, věřím ale, že zrovna tento chodník se podaří vybudovat do dvou let.

Koncem podzimu budeme znát také výsledek architektonické soutěže na centrum Státnic. Vítězná studie bude veřejnosti představena na obecním úřadě formou výstavy. Velice se na výsledek těším a věřím, že na něj brzy naváže i projektová dokumentace, abychom mohli přistoupit k postupné realizaci.

Stále čekáme na finální odsouhlasení dotace na rekonstrukci kulturního domečku. Jsem ráda, že náš obchod dostal nový kabát, k němuž snad již brzy přibudou ještě dřevěné prvky. Zrovna tak mám radost z nově vymalovaného obecního úřadu i muškátů v oknech, které ho dělají o něco veselejší.

Chystáme také mnoho kulturních akcí, jednou z nejvýznamnějších budou oslavy stého výročí založení státnického Sokola. Věřím, že se jich rádi zúčastníte. Ostatně kulturní akce jsou místa, kam chodím moc ráda. Tedy na shledanou třeba na některé z nich.

Přeji Vám krásné podzimní dny, plné barev a posledních teplých slunečních paprsků.

Apolena Novotná, starostka obce

Foto (též na protější straně):

Dagmar Plotěná

NA TITULNÍ STRANĚ:

Jak to vidí JAKUB ZICH

Vypadá to, že od posledního prvního čísla stále stejně. Optimisticky. Uvidíme jak to uvidí příště.

Jakub Zich (*1970) vystudoval Atelier filmové a televizní grafiky na pražské Umprum, který v současné době vede.

V ostatním čase pracuje jako výtvarník a drobný údržbář v divadle Minor a doma na dvorku.

Věnuje se sběru předmětů a zážitků na okraji společenského zájmu. Žije v Černém Volu.

Boj o územní plán

Kudy povede cesta k dalšímu rozvoji Statenic?

Rok poté, co statenické zastupitelstvo přijalo nový územní plán, byl tento plán napaden žalobou a nyní hrozí, že soud zruší platnost celého nebo některých částí územního plánu.

Co z toho pro obyvatele Statenic vyplývá?

Co je územní plán

Účelem územního plánu je stanovit pravidla pro využití území v katastru obce tak, aby mohl být zajištěn kvalitní život obyvatel a udržitelný rozvoj obce do budoucna. Zjednodušeně řečeno územní plán předepisuje, kde a v jaké hustotě se může stavět a jaký druh zástavby v jednotlivých lokalitách může vzniknout. Při jeho tvorbě by se mělo pamatovat na vzájemnou provázanost různých částí a na to, aby navržené využití daného území neodporovalo reálným možnostem a logice. Např. by se nemělo umožnit stavět sídliště v místě, ke kterému nelze vybudovat dostatečně kapacitní komunikaci nebo tam není možné zajistit dostatek pitné vody.

Nárůst obyvatel

Územní plán Statenic byl přijat 6. června 2018 ještě předchozím zastupitelstvem. Pro hlasovalo pět zastupitelů z devíti.

„Ve Statenicích byl nový územní plán schválen po dlouhé době až v roce 2018. Do té doby probíhala výstavba v obci na základě 1. změny ÚP z roku 1997, schválené v roce 2004.

Bohužel právní stav 1. změny ÚP byl špatný, důsledkem toho byla zrušena 2. změna ÚP Nejvyšším správním soudem v roce 2010 a následně i 3. změna ÚP Krajským soudem v Praze v roce 2014, přičemž tato změna ÚP řešila pouze umístění mateřské školy. Krajský soud zdůraznil nepřezkoumatelnost a nerosozumitelnost 1. změny ÚP jako zátěž z minulosti a doporučil obci koncentrovat se na zpracování zcela nového ÚP.

Na základě těchto skutečností rozhodlo zastupitelstvo v roce 2012 o pořízení nového ÚP, návrh zadání nového ÚP byl po projednání schválen v roce 2013. Od této doby postupnými krůčky obec směřovala k vydání ÚP a zabývala se jednotlivými procesními záležitostmi, nakonec byl v červnu 2018 zastupitelstvem schválen nový ÚP. Obec se tak dočkala nového územního plánu po více než 20 letech. Dle mého názoru je ÚP zpracován na profesionální úrovni,“ říká bývalá starostka Miroslava Šmardová.

Příčinou kontroverzí se stala zejména skutečnost, že pokud dojde k výstavbě, kterou umožňuje územní plán, zvýší se počet obyvatel Statenic ze současných cca 1500 až na 5800. Někteří odpůrci dokonce uvádějí až 8000 obyvatel. Na takový nárůst dle jejich názoru není připravena infrastruktura a není jasné, zda a jakým způsobem lze chybějící infrastrukturu dobudovat.

Miroslava Šmardová však říká, že zmenšit plochy vymezené pro zastavění už nebylo možné. „Museli jsme převzít to, co již bylo uvedeno v tehdy platné změně územního plánu č. 1. Kdybychom zastavitelné pozemky nějak výrazně omezili, vystavili bychom obec velkému riziku, že bude muset platit škody jejich vlastníkům za zmařené investice,“ vysvětluje Miroslava Šmardová.

Současná starostka Apolena Novotná ovšem namítá, že bohužel v novém územním plánu nebyly stavební pozemky pouze převzaty, ale oproti 1. změně došlo k jejich rozšíření a zahuštění.

Co je předmětem žaloby

V žalobě, která byla na územní plán podána, se uvádí např. to, že neproběhlo posouzení jeho vlivu na životní prostředí. Přitom již v minulosti z důvodu chybějícího vyhodnocení vlivů na životní prostředí zrušil změnu územního plánu č. 2 Nejvyšší správní soud.

Dále jako nevhodné považují žalobci vymezení plochy pro novou čistírnu odpadních vod v aktivní zóně záplavového území Únětického potoka, což podle nich odporuje zákonu. Také umístění územní rezervy pro případné rozšíření čistírny na soukromý pozemek považují za velmi nesprávné, protože tím došlo ke znehodnocení tohoto pozemku a majitel se pravděpodobně bude domáhat náhrady utrpěné škody.

Předmětem žaloby se stalo i navržené zajištění pitné vody. Stenice se s výpadky v zásobování pitnou vodou potýkají již nyní a při nárůstu počtu obyvatel by se tyto problémy mohly ještě zhoršit. Obec sice plánuje vybudování společného vodojemu s Úholičkami, zatím však není jasné, zda jeho kapacita bude pro Stenice stačit.

Jedním z problematických bodů je rovněž koncepce dopravy. Plánovaná výstavba obytných a rodinných domů by znamenala enormní zvýšení nároků na již velmi vytíženou krajskou silnici II/240 procházející obcí, na které se soustřeďuje doprava nejen ze Stenice, ale i z řady okolních obcí. Územní plán podle žalobců nedostatečně řeší napojení místních komunikací na přeložku této silnice, jejíž vybudování by měl zajistit kraj, a navíc prý nereálně vymezuje trasu pro vedení obchvatu Stenice. Tento obchvat by měl vést z velké části přes území sousedních obcí, v jejichž katastrálních dokumentech ale není vůbec zakreslen a rovněž není obsažen v zásadách územního rozvoje Středočeského kraje. To podle žaloby znamená, že obchvat navržený územním plánem není možné postavit a komunikace vedoucí k přeložce silnice II/240 plánované krajem nebudou nárůstu dopravy stačit. Obec tak čekají neřešitelné dopravní zácpy a silné zatížení emisemi.

Žaloba také uvádí, že naplněním územního plánu dojde k rozsáhlému záboru zemědělské půdy, a to i zemědělské půdy I. a II. bonity. Povolení výstavby na takto kvalitní zemědělské půdě však není opodstatněné.

Mezi další sporné body patří vymezení ploch pro budoucí výstavbu mateřské školy a základní školy. Pozemek pro mateřskou školu se podle žalobců nachází v údolní nivě Únětického potoka, což je vzhledem k hrozbě záplav pro výstavbu nevhodné. Pro základní školu určil územní plán pozemek, který nepatří obci, ale je ve vlastnictví soukromého investora. V této souvislosti žalobci poukazují na možnost, že z důvodu nedohody mezi obcí a vlastníkem pozemku nemusí k výstavbě školy vůbec dojít.

Spolu s uvedenými nedostatky vytýkají žalobci územnímu plánu další řadu nesprávně zpracovaných témat a navrhuji soudu, aby celý územní plán zrušil.

Další směr určí studie

Za obecní úřad Stenice podal stanovisko k žalobě Mgr. Jiří Hnát z advokátní kanceláře HKR a projektantka územního plánu Ing. arch. Vlasta Poláčková. Oba se postupně vyjadřují k jednotlivým bodům žaloby a docházejí k závěru, že územní plán je zpracován správně podle pravidel a soud by měl žalobu zamítnout.

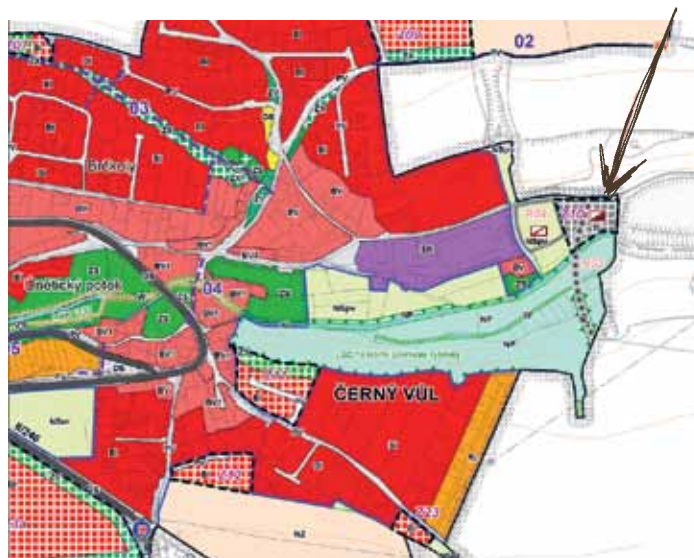
Obec je nyní postavena do nezáviděníhodné situace, protože není jasné, jak soud o žalobě nakonec rozhodne. Pokud by ji zamítl, bude územní plán nadále platit. To ovšem znamená možnost poměrně rozsáhlé výstavby, na kterou není připravena infrastruktura. Zastupitelstvo obce proto nedávno schválilo zadání několika studií, které by měly navrhnout, jak nejlépe zajistit dostatek pitné vody a dopravní infrastrukturu tak, aby byly splněny požadavky na kvalitní život stávajících i nových obyvatel obce. Starostka Apolena Novotná rovněž jedná s developerskými společnostmi Alfa Praha a CPI.

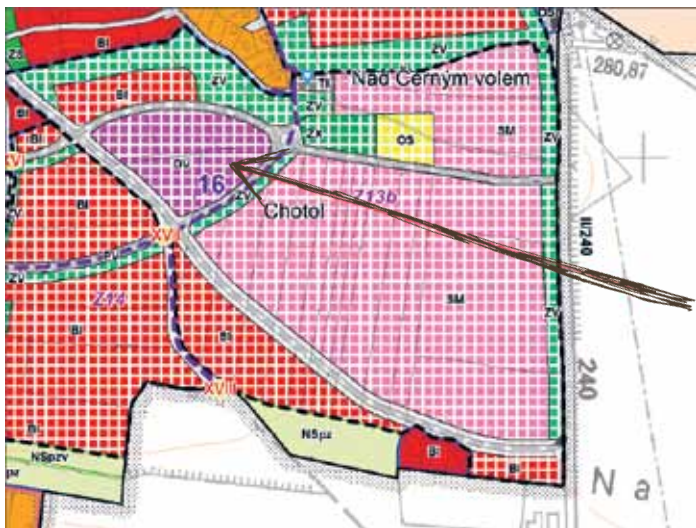
Co se týká základní školy, Stenice bohužel nemají žádný vlastní pozemek, který by byl pro tyto účely vhodný, a pro výstavbu na soukromém pozemku je samozřejmě nejprve třeba smluvně zajistit součinnost s jeho vlastníkem. Jak ukazuje příklad smlouvy o výstavbě čistírny odpadních vod (psali jsme o ní v červnovém vydání Zpravodaje), jednání a uzavření smlouvy, která bude výhodná jak pro obec, tak pro vlastníky pozemků, nemusí být vůbec jednoduché.

Podle informace společnosti CPI, na jejímž pozemku se nachází parcela pro budoucí školní budovu, je tato společnost připravena se zástupci obce Stenice dále jednat o celkové vzájemné spolupráci. Zástupce společnosti Alfa Praha se pro Zpravodaj odmítl k územnímu plánu vyjádřit.

Pozemek určený pro výstavbu mateřské školy je sice ve vlastnictví obce, ale starostka hodlá prověřit, zda je pro takovýto typ stavby vhodný.

Předmětem sporu se stalo mj. i vymezení plochy pro čistírnu odpadních vod (označeno šipkou)

Pozemek vymezený pro stavbu školy je v současnosti v majetku developerské firmy (označeno šipkou)

Jak se pohnout z místa

„Tyto věci měly být vyřešeny před zpracováním územního plánu. Teď sice máme územní plán, ale protože přesně nevíme, jak zajistit dostatek pitné vody, kanalizaci, školu, školku nebo dopravní obslužnost, nemůžeme plán začít naplňovat. Proto jsme zadali příslušné studie, abychom se mohli pohnout z místa,“ uvádí současná starostka Apolena Novotná.

Bývalá starostka Miroslava Šmardová ovšem namítá, že územní plán nemůže řešit všechny problémy do detailu. „Je to koncepční materiál, který umožňuje další rozvoj obce. Otvírá prostor pro řešení různých otázek. Například vymezuje lokality pro umístění školy, školky, vodojemů, čistírny odpadních vod a podobně. Konkrétní řešení těchto staveb a podmínky, za kterých vzniknou, jsou však věcí dalšího jednání. Protože obec nemá dostatek vlastních pozemků, bude muset vyjednávat s jejich vlastníky. Budou to jednání

tvrdá, ale pojďme už konečně začít a neshazujme ze stolu dokument, o který se obec může opřít,“ říká Miroslava Šmardová a dodává, že jako účastník územního řízení má obec možnost záměry developerů ovlivnit a vynutit si různé ústupky.

Co se může stát

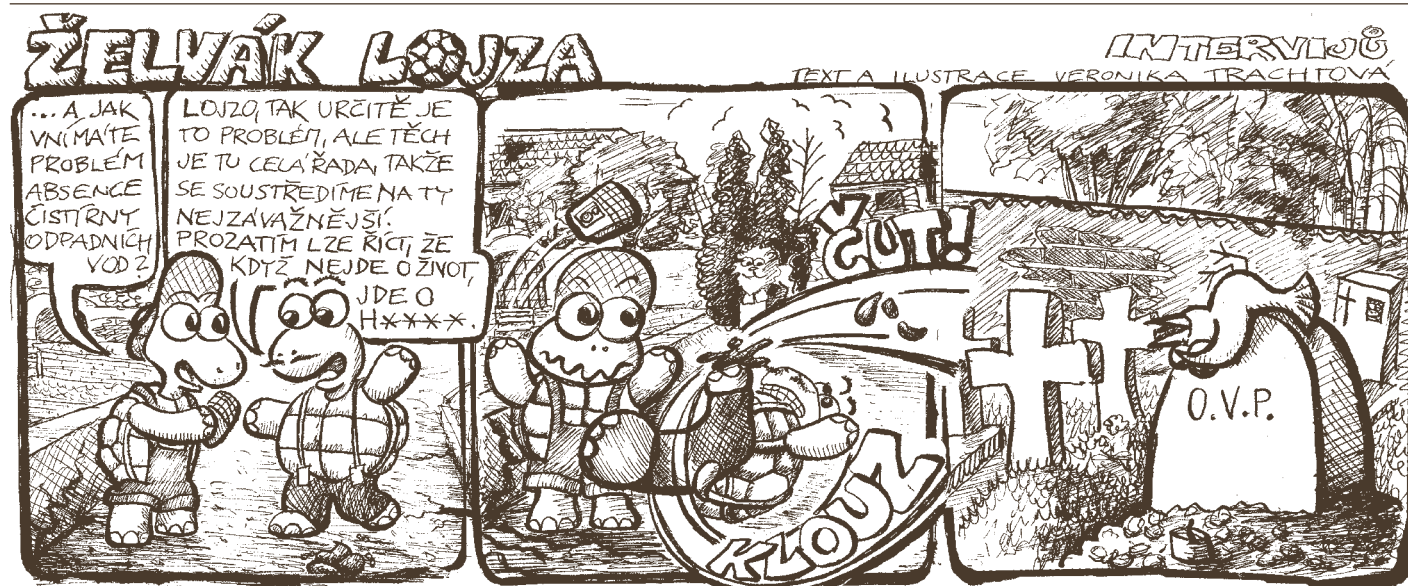
V případě, že soud žalobě vyhoví a zruší územní plán, bude třeba připravit a schválit územní plán úplně nový. K takové situaci však dochází jen velmi zřídka, obvykle soudy ruší jen některá ustanovení napadených územních plánů. Podle komentáře ke stavebnímu zákonu obec při pořizování nového územního plánu naváže na poslední úkon, který nebyl zrušením zpochybněn, takže je pak územní plán pořízen ve výrazně kratším čase, než kdyby se muselo pořizování zahájit znovu úplně od začátku. I tak může přijetí kompletního nového územního plánu trvat několik let. Po tuto dobu by obec byla bez územního plánu, což mj. znamená, že v dosud nezastavěném území by bylo možné umísťovat jen velmi omezený okruh staveb. V zastavěném území – tzv. intravilánu – by se stavební záměry posuzovaly podle § 90 stavebního zákona, takže běžné rekonstrukce a úpravy stávajících domů nebo výstavba na stavebních pozemcích uvnitř obce by neměly být výrazně omezeny.

Jak již bylo uvedeno, soud také může vyhovět pouze některým bodům z obžaloby a zrušit jen vybraná ustanovení územního plánu. Pak bude obec muset znovu řešit oblasti, které budou takto soudem určeny. Zbytek územního plánu zůstane v platnosti.

Pavel Černý

Celý územní plán včetně doprovodných dokumentů najdete na webu obce: <https://www.statenice.cz/obec-7/uzemni-plan/>.

Došlo po uzávěrcce: Krajský soud žalobu na územní plán zamítl. Do 14 dnů ještě může být podána kasační stížnost.

Těší mě zaznamenávat události pro budoucí generace

O historii i současnosti Statenic jsme hovořili s kronikářkou Bohuslavou Krčkovou

Statenická sokolská omladina z roku 1948

Jak se člověku přihodí, že se stane kronikářkou?

Už od dětství se zajímám o historii a o příběhy spojené se Statenicemi, v archivech pátrám po předcích a zapomenutých událostech a moc mě to baví. Když předchozí kronikářka Jitka Lenková loni oznámila, že už nechce v této práci pokračovat, nabídlo vedení obce psaní kroniky mně. A já jsem ráda přijala. Vždyť jsem se ve Statenicích narodila, vyrostla jsem tady a z mamčině vyprávění znám spoustu příběhů z minulosti. Těší mě, že budu moci pokračovat a zaznamenávat současné události pro budoucí generace.

Jak jste se vlastně dostala k zájmu o historii?

Když jsem byla ještě dítě a dobré knihy se těžko sháněly, mi maminka koupila Jejich veličenstva pyramidy od Vojtěcha Zamarovského. Ta kniha mi úplně učarovala a nadchla mě. Druhým zdrojem byla moje maminka, která uměla nádherně vyprávět. Když ke stáru byla nemocná, chodil sem za ní Vlastimil Kinský a zaznamenával její vzpomínky, které pak použil i pro svou knihu o dějinách Statenic.

Můžete čtenářům stručně popsat, jak vlastně vzniká obecní kronika?

Dříve se kroniky psaly rukou, dnes už pracujeme na počítači. V průběhu roku zaznamenáváme události, vkládáme do textu fotografie, obrázky, doplňujeme informace. Na konci března se zápis za celý rok odevzdává zastupitelstvu a v dubnu se pak kronika vytiskne a nechá svázat. Pro veřejnost je pak k dispozici v knihovně.

Foto: Pavel Černý

Statenice měly první kroniku od roku 1891, zápisy v ní se vedly s přestávkami až do roku 1958. V knihovně je uložena kopie, kterou je možné stáhnout i na webu obce. Originál se bohužel ztratil a není k nalezení.

Které hlavní události budou v kronice za letošní rok?

Letos budeme slavit 100 let od založení Sokola. Na 12. října se připravuje velká oslava. Spojí se i s devadesátým výročím fotbalového klubu.

Připravila jsem seznam pamětníků, kteří se tu narodili nebo jsou nějak spojeni s činností sokola ve Statenicích a ráda bych je pozvala. Mám například fotografii z roku 1948 ze sokolského sletu, na níž je moje maminka jako náčelnice sokola a kolem ní několik cvičenek. Po 71 letech mám kontakt na sedm z nich, a i je samozřejmě pozveme. Tu fotku jim chci věnovat.

Do Statenic by měl také dorazit doktor Pavel Buchtele z okresního archivu v Dobřichovicích, který seznámí zájemce se zajímavými historickými dokumenty a záznamy o Statenicích. Měla by se například představit kronika fotbalového klubu nebo archivní materiály o místním ochotnickém divadle.

Zakladatelé statenického Sokola měli původně v plánu provést slavnostní akt u pomníku, ale protože už byl sníh, přešli účastníci do hostince U Steinerů a tam byl Sokol založen. Pak se vydali na sokolskou

louku a cestou, na prostranství u současného obchodu zasadili 2 lípy, které jsou už dnes bohužel pokácené. Sokolská louka také vypadá jinak. Na ní se cvičilo, hrálo se tu divadlo a stál tam domeček na kulisy. V šedesátých letech ale došlo k melioracím a potok dnes teče jinudy než tehdy. Původní stav můžeme vidět už jenom na obrázcích pana učitele Březiny, který mezi válkami dění ve Statenicích pečlivě zaznamenával.

Učiteli Václavu Březinovi vděčíme za mnoho zajímavých informací...

Ano, byl to velice činný člověk. Po založení statenické školy v roce 1913 se stal jejím řídícím učitelem a vedl školní i obecní kroniku. Pro místní divadelní spolek psal hry a ze vstupného pomáhal hradit provoz školy, ale také stavbu sokolovny a prakticky i koupi sokolské louky.

Jaké další osobnosti jsou spojeny se Statenicemi?

Ve Statenicích žilo nebo tu nějaký čas pobývalo mnoho osobností, které sice nejsou široce známé, ale hodně toho vykonaly pro rozvoj obce.

V první řadě mlynářská rodina Štěpánků, jejichž mlýn byl takovým místním centrem kultury a vzdělanosti. Jan Nepomuk Štěpánek v polovině 19. století psal první dětské knížky, po založení Sokola rodina prodala svůj pozemek na sokolskou louku a moje maminka vzpomínala na pana Štěpánka, který uměl výborně cvičit na náradí a byl vzorem místním sokolům a mládeži.

V kopanském mlýně u Štěpánků žila nějaký čas také vdova po Miroslavu Tyršovi Renáta Tyršová. Ta do Statenic přinesla zájem o sport a tělesné cvičení a položila tak základ budoucí místní organizace Sokola. Do kopanského mlýna jezdila jako dítě i Magdalena Dobromila Rettigová.

Z dalších známějších osobností mohu zmínit F. X. Šaldu s manželkou Boženou Svobodovou, kteří bydleli před první světovou válkou a během ní na statenickém zámku. V době okupace sem přijel pískat

fotbalový zápas Vlasta Burian, bylo to takové povzbuzení obyvatel v těžkých časech.

Zmínit musím také Vlastimila Kinského, který psal statenickou kroniku od šedesátých let do roku 1990. Kromě toho napsal i knihu *Statenice a Černý Vůl - Historie a současnost*, ze které dodnes čerpáme.

Vy sama žijete v domě, kde se narodil J. M. Hovorka. Můžete čtenářům trochu přiblížit tuto osobnost?

Josef Miroslav Hovorka pobýval ve Statenicích jen první dva roky svého života. Pak ho maminka dala na vychování do Prahy, takže tu vlastně nestačil zapustit kořeny. Přesto měl Statenice moc rád a krásně o nich psal. Působil hlavně v oboru knihkupectví, byl ředitelem knihkupecké školy, přispíval do celé řady časopisů a napsal několik knih.

Jeho žena Josefína byla nevlastní dcerou Josefa Mánesa. Spojilo je to, že Josefína vyrůstala bez otce a on bez rodičů.

I když bydlím v domě, kde se J. M. Hovorka narodil, nejsem s ním nijak rodově spřízněna. Hovorkovi dům prodali Štěpánkům a ti později mé prababičce.

Máte nějaké informace o současných členech rodiny Štěpánků?

Bohužel, tato rodina už zanikla. Poslední generací byli Václav a Jiří, synové majitelů, kteří přišli o majetek po roce 1948.

Přebývá ve Statenicích nějaká nadpřirozená bytost?

Nadpřirozená bytost ne, ale traduje se, že zde byla síť podzemních chodeb. Moje babička, která se narodila v roce 1896, mi vyprávěla, že jako dítě procházela s kamarádkami podzemím ze zámku a že nad sebou slyšely bublat potok. Chodba prý vedla ze Statenic k Juliáně, do Tuchoměřic a na Okoř.

Před několika lety, když se kácely stromy na stráni v lese, se po dešti se odkryl podzemní prostor, který možná byl součástí některé z chodeb.

Naše obec je součástí území, které bylo osídleno už v pravěku a v okolí lze najít pozůstatky po svatyních, mohylách a dalších magických stavbách. Hezky je to popsáno například v knize Pole slunečního býka od Otomara Dvořáka a Zuzany Svobodové. Návštěva nějakého takového místa asi může ve vnímavějších osobách vyvolat i nadpřirozené vjemy.

Pavel Černý

PANFLEX
O DVA KROKY DÁL

Hledáme

OPERÁTORA / OPERÁTORKU DO VÝROBY TISKOVÝCH FOREM - RAZÍTEK
Minimální kvalifikační požadavky: • učená nebo středněškolské vzdělání • základní znalost práce s počítačem

OPERÁTORA DTP STUDIA - GRAFIKA
Minimální kvalifikační požadavky: • zkušenost s prací na platformě Mac • znalost Photoshopu a Illustratoru

PRACOVNÍKA PŘÍJMU ZAKÁZEK PRO NĚMECKY HOVOŘÍCÍ ZEMĚ
Minimální kvalifikační požadavky: • perfektní znalost německého jazyka slovně i písemně
• polygrafické vzdělání, případně praxe v oboru jsou výhodou (není podmínkou)
• znalost práce na počítači / znalost grafických programů je výhodou

PRACOVNÍKA PŘÍJMU ZAKÁZEK
Minimální kvalifikační požadavky:
• pokročilá znalost anglického jazyka slovně i písemně
• polygrafické vzdělání, případně praxe v oboru jsou výhodou, nikoliv podmínkou
• znalost práce na počítači / základní znalost grafických programů, především Adobe

PRO VŠECHNY POZICE PLATÍ:
Možnost nástupu: ihned
Pracovní poměr hlavní - na smlouvu
Nabízíme:
• různé zaměstnanecké výhody
• zajímavé finanční ohodnocení
• práce od pondělí do pátku (víkendy a svátky jsou volné)

Pracoviště: Statenice - Černý Vůl, Ve Velkém 277.
Dostupnost pražskou MHD a dalšími autobusovými spoji.
Možnost parkování auta přímo u firmy.

**Kontakt pro zaslání
profesního životopisu
a více informací podá**
Eva Nováková,
personalista
e-mail:
eva.novakova@panflex.cz
tel.: 737 260 319

Kalendář kulturních a společenských akcí ve Státnicích

říjen
listopad
prosinec
leden

5. října – sobota
9:00–18:00

Přehlídka a dlabání dýní v prodejní zahradě Trees

Přijďte obdivovat tykve bizarních tvarů, ladných křivek, roztočivých barev i vzorů. Vstupné žádné.

6. října – neděle
od 15:00

Clothes swap party

Tradiční výměna dobrého oblečení, doplňků, šperků... v Knihovně J. M. Hovorky.

12. října – sobota
od 12:00

100 let Sokola ve Státnicích*

16. října – středa
18:30

Územní plán II.

Beseda se starostkou v místní knihovně na aktuální žhavé téma.

25. října – pátek
20:00

Filmový klub

Koná se v Knihovně J. M. Hovorky – Obývací vesnice. Konkrétní film bude upřesněn.

10. listopadu – neděle

Svatý Martin

Přivítání posla příchodu zimy svatého Martina. Součástí akce bude dílna – výroba lampiónů pro děti i dospělé (od 9:30 do 11:30) a lampiónový průvod (od 17:00).

15. listopadu – pátek
18:00–20:30

Ukolébavky

Zpěvácká dílna pro ženy se Zuzanou Vlčínskou. Koná se v Knihovně J. M. Hovorky. Účastnice dílny zazpívají následující dopoledne 16. 11. na vítání občánků. Přihlášky na: obyvakvesnice@gmail.com.

20. listopadu – středa
od 18:00

Nové vize pro centrum obce

Vernisáž výstavy a prezentace architektonických studií na obecním úřadě.

23. listopadu
14:00–18:00

Dílna – věnce z proutí

s Alicí Bláhovou v Knihovně J. M. Hovorky. Příspěvek na materiál a lektorné bude upřesněn.

1. prosince – neděle

Rozsvícení vánočního

stromu a adventní zpívání

Podrobné informace k programu budou před akcí uveřejněny na vývěškách a na webu i facebookovém profilu obce. Zkoušky zpívání proběhnou na obecním úřadě ve dnech: 4. 10., 11. 10., 18. 10., 1. 11., 8. 11., 15. 11., 22. 11. a 29. 11. Zájemci, kteří by se chtěli se svým hlasem připojit, ozvěte se prosím na e-mail: zpivanistatnice@centrum.cz. Budete vítáni.

11. ledna 2020 – sobota

Obecní ples

O místě konání se zatím jedná, zveřejněno bude v dostatečném předstihu.

★

V sobotu 12. října proběhnou ve Státnicích velké oslavy stého výročí od založení místní organizace Sokola. Program začne ve 12:00 hod. u pomníku na rohu Parádnice, kde bude v rámci slavnostního zahájení vysazena pamětní lípa. Následně se přesuneme do areálu fotbalového hřiště. Tam účastníci čeká:

- Přátelské fotbalové zápasy: mužstvo Státnice vs. stará garda AC Sparta Praha a stará garda Státnic vs. stará garda Tuchoměřic
- Okénko do historie – prohlídka kroniky a dobových fotografií
- Divadelní představení
- Vystoupení tanečního oddílu
- Vystoupení bubeníků
- Volejbalový turnaj
- Pétanque
- Aktivita pro děti – skákací hrad, opičí dráha aj.
- Tombola
- Hudební program – kapela České Srdce
- Občerstvení a spousta další zábavy

Přijďte i Vy připomenout si slavné i téměř zapomenuté historické okamžiky, zavzpomínat na dobu minulou, pobavit se a nabrat energii a elán do budoucnosti.

SOUSEDSKÉ SLAVNOSTI

Stateničtí ochutnávali dobrá jídla a poznávali přitom sousedy

Znáte se s lidmi, kteří žijí na druhé straně vašeho plotu? Byli jste někdy u nich na návštěvě? A co ti přes potok, ob tři ulice, na opačném konci obce? Víte aspoň jak se jmenují ti, které každé ráno potkáváte na zastávce autobusu?

Bariéry mezi námi

Neznalost znamená bariéry. K lidem, které neznáme, přistupujeme zpravidla s nedůvěrou, bojíme se je požádat o pomoc nebo jim pomoc poskytnout, snadněji si o nich vytváříme předsudky. Což pro život na vesnici nejsou zrovna ty nejlepší předpoklady.

Dříve se společenství na vesnici podobalo velké rodině, kde se všichni nejen znali, ale také jeden druhému poskytovali své služby a vzájemně tak na sobě byli závislí. To se s moderním způsobem života vytratilo a vesnice se stává spíše souhrnem jednotlivých obyvatel, kteří pečují pouze o vlastní pozemek a jen velmi omezeně se zajímají o to, co se děje za jejich plotem, pokud je to zrovna neohrožuje. Výsledkem je ztráta sounáležitosti s obcí, nezájem o věci veřejné a prosazování individuálních zájmů na úkor společných.

Tomuto neblahému trendu se pokusila čelit skupina obyvatel, která loni v říjnu uspořádala statenické sousedské slavnosti. A s úspěchem.

Dobrá věc se podařila

Princip sousedských slavností spočívá v tom, že dobrovolníci připraví doma nějaké jídlo, na které pozvou ostatní obyvatele obce. Nákup potravin částečně dotuje obec, takže není třeba se obávat nějak extrémních výdajů. Hlavním vkladem dobrovolníků je jejich čas, energie a nadšení. Občerstvení se může podávat venku na zahradě, na terase, ale klidně i doma v obýváku, pokud to jeho prostorové uspořádání umožňuje. Meze se nekladou ani co se týká volby menu. Připravit je možné hlavní jídla, polévky, zákusky, saláty, prostě jakýkoliv kulinářský výtvar, na který chce hostitel přilákat návštěvníky.

Loni své pochoutky ostatním k ochutnání nabídlo 10 dobrovolných hostitelů a každého z nich v průběhu nedělního odpoledne navštívilo průměrně 50 spoluobčanů. Ti se po obci pohybovali s pomocí mapky, která ukazovala, kde a u koho na ně čekají nějaké dobroty. Konzumace však byla jen odrazovým můstkem pro vzájemné poznávání, vyprávění příběhů a navazování přátelství. To se povedlo, o čemž svědčí pozitivní ohlasy návštěvníků i hostitelů a projevený zájem o účast v dalším ročníku.

Spolu s dospělými se bavily a seznamovaly také děti, pro které loni byla připravena hra, v níž zjišťovaly zajímavosti o hostitelských rodinách. Malou odměnu za splnění úkolů pro ně připravila Kavárnička. Všichni hostitelé se na závěr sešli v restauraci Statenska.

Sejdeme se příští rok

Letos se sousedské slavnosti ve Statenicích a Černém Volu bohužel konat nebudou. Podle pravidel obecního rozpočtu se totiž musí příspěvky na společenské akce schválit do konce roku, který předchází tomu, v němž se akce koná. To se loni, v hektické době po volbách, nestihlo. Ale jak nás vedení obce ubezpečilo, letos se již schvalování grantů připravuje, takže se můžeme těšit na Statenické sousedské slavnosti 2020. Zájemci o roli hostitele se mohou kdykoliv přihlásit na „sousedskeslavnosti@seznam.cz“.

Pavel Černý, foto: archiv akce

PODZIMNÍ CLOTHES SWAP PÁRTY

inzerce

**6. 10. 2019 OD 15:00 HOD
KNIHOVNA J. M. HOVORKY**

MILÉ DÁMY,

zvu Vás na tradiční výměnu DOBRÉHO oblečení, doplňků, šperků a všeho, co už Vám nepřináší radost.

Přinesete (není to podmínkou) oblečení, doplňky, bižuterii a odnést (také není podmínkou) si můžete cokoliv, co se Vám líbí ZDARMA.

Podpoříte tak ekologický a udržitelný přístup k oblékání

Malé občerstvení vítáno!

Za Statenice spolu, z.s. Vás zve Radka Vráželová
za podpory Obýváku vesnice a obce Statenice
(statenice.spolu@gmail.com)

NOVÉ VIZE PRO CENTRUM OBCE

Architekti představili návrhy na revitalizaci centra Statenic

Jak jsme již informovali v předchozím vydání Zpravodaje, na začátku června tohoto roku zadala paní starostka třem architektonickým studiím rozpracování návrhů na úpravu centra obce. Zadání zahrnuje budovu obecního úřadu a přilehlých pozemků včetně technického zázemí a zchátralého domečku, obchod s potravinami a okolí konečné zastávky autobusu, stavební pozemek na Parádnici, všechny propojující komunikace a po domluvě se starostkou Sokola také budovu sokolovny pro případ, že by Sokol v budoucnu převzal prostory zpět do svého užívání.

V pátek 9. srpna pak proběhlo v Knihovně J. M. Hovorky za účasti veřejnosti setkání s architekty z Re:architekti, Rusina Frei architekti a Xtopix nad jejich rozpracovanými návrhy.

Bylo úžasné sledovat, jak každé studio pojalo projekt z úplně jiné perspektivy a zaměřilo se na jiný úhel pohledu, přesto se všechny rozpracované varianty držely zadání a slibovaly přinést velmi inspirační výsledky. Na přelomu září a října bude odborná porota (ve složení dopravní inženýr Jan Špilar, Ing. arch. MgA. Pavel Nasadil a Ing. arch. MgA. Michal Fišer) vybírat vítězný návrh, 20. listopadu pak proběhne v zasedací místnosti obecního úřadu od 18 hod. vernisáž a prezentace, na kterou všechny srdečně zveme. Sledujte webové stránky nebo obecní facebookový profil @ObecStatenice pro další podrobnosti k této události.

Projekt je financován z grantového programu Letiště Václava Havla Praha a na jeho přípravě a průběhu kromě paní starostky a Ing. Zuzany Hanáčkové spolupracují místní občané doc. Mgr. akad. arch. Roman Brychta a Ing. arch. Jan Černohorský.

Zuzana Hanáčková, obecní úřad Statenice

foto: Dagmar Plotěná

VÍTÁNÍ PRVNÁČKŮ

Na pondělí 2. září byli do Knihovny J. M. Hovorky pozváni prvňáčci ze Statenic a Černého Vola. Prvňáčků se sešlo šest, většina z nich měla svůj první den ve školních lavicích zdárně za sebou. Děti přivítala paní starostka a krátkou řečí o významu školy a jazyka uvedla děti do celého odpoledne. Proběhlo krátké seznamovací kolečko, v němž děti pohovořily o tom, do jaké školy v okolí chodí a co vše mají již nachystané. Pak už se oči a uši prvňáčků soustředily na maňáskové divadlo o prasátku v podání paní Heverové. Během představení děti dostaly balíček s dárky od obecního úřadu, knihovny a Kavárničky. Rodiče mezitím připravovali suroviny na upečení sladké svačinky, kterou po divadle děti společně nachystaly, nazdobily, snědly a utíkaly ven. O pečení se postarala Restaurace Statenka. Celá akce proběhla v příjemné a uvolněné atmosféře.

Tereza Opolecká, foto: Dagmar Plotěná

PŘÍLEŽITOST K PŘIVÝDĚLKU

Obecní úřad hledá spolupracovníka/spolupracovnici na roznos Zpravodaje a dalších obecních tiskovin do schránek ve Statenicích i Černém Vole. Máme zájem o dlouhodobou spolupráci, odměna za roznos do konce roku 2019 je 2000 Kč/letáky, 2500 Kč/Zpravodaj. Pokud bude spolupráce fungovat a domluvíme se i na rok 2020, odměna může dosáhnout až 3000 Kč. Zájemci hlaste se na tel.: 220 970 418, mobil: 725 847 881, e-mail: poplatky@statenice.cz.

KÁCENÍ DŘEVIN

Vážení spoluobčané, vlastníci nemovitostí a pozemků,

jelikož se blíží doba, kdy někteří z vás budou žádat o souhlas s pokácením stromu rostoucím mimo les v době vegetačního klidu (1. 11. až 31. 3.), shrnul jsem pro vás **informace o obsahu žádosti pro kácení stromu:**

- jméno, datum narození a adresa žadatele,
- označení katastrálního území a parcely,
- situační výkres (zákres stromu určeného k pokácení v katastrální mapě),
- doložení vlastnického práva, nelze-li ověřit v katastru nemovitostí (nájemní smlouva, plná moc, souhlas vlastníka),
- specifikace dřevin (o jaký druh stromu se jedná),
- zdůvodnění žádosti,
- dendrologický průzkum (posouzení stavu dřeviny, zdůvodnění pokácení odborníkem).

Kdy není nutné žádat o povolení:

- obvod stromu ve výšce 130 cm nad zemí je menší než 80 cm,
- jedná se o zapojené porosty dřevin, pokud celková plocha kácených zapojených porostů dřevin nepřesahuje 40 m²,
- jedná se o dřeviny pěstované na pozemcích, u nichž je v katastru nemovitostí uveden způsob využití plantáž dřevin,
- jedná se o ovocné dřeviny rostoucí na pozemcích v zastavěném území evidovaných v katastru nemovitostí jako druh pozemku zahrada, zastavěná plocha a nádvoří nebo ostatní plocha se způsobem využití pozemku zeleň.

Věřím, že informace jsou pro vás srozumitelné, v případě nejasností se obraťte na obecní úřad.

Michal Pokorný, místostarosta

Ilustrační foto: Y XJ, Unsplash

STATENICE S NOVÝM WEBEM

K zasílání novinek na e-mail je třeba se znovu přihlásit

Těsně před začátkem letních prázdnin jsme po zhruba půlročních přípravách spustili nové webové stránky obce Staténice. Fungují na stejné adrese www.statenice.cz, ale jsou snad přehlednější a pro nás uživatelsky příjemnější zejména v tom, že jejich obsah a do jisté míry i vzhled můžeme upravovat sami a nemusíme o každou změnu či aktualizaci žádat externí firmu.

Na e-mail jen to důležité

Ti z vás, kteří byli zvyklí dostávat novinky e-mailem a chtěli by je odebírat i nadále, se musí k jejich odběru kvůli aktualizaci souhlasu se zpracováním osobních údajů znovu přihlásit.

Oproti bývalým stránkám však web nerozesílá do e-mailu všechny nové příspěvky. O tom, které příspěvky se pošlou, rozhodujeme podle důležitosti konkrétního sdělení na radnici. **Pokud byste tedy chtěli dostávat upozornění na úplně všechny novinky, doporučujeme vám nainstalovat si na chytrý telefon aplikaci V obraze.** V ní si zařadíte Staténice mezi oblíbené obce, a když budete mít zapnutá oznámení, aplikace vás upozorní na každou aktualizaci našeho webu.

Užitečné novinky

Další novinkou je tzv. rozklikávací rozpočet, který naleznete pod záložkou úřad. V něm se můžete podívat na aktuální stav příjmů a výdajů obce rozdělených do jednotlivých kategorií, porovnat je např. s plánovaným rozpočtem na daný rok a udělat si obrázek o hospodaření obce.

V souvislosti s webem si ještě dovoluji připomenout novou službu *Mobilní rozhlas*, do které se můžete přihlásit např. na <https://statenice.mobilnirozhlas.cz/>. **Pomocí Mobilního rozhlasu vás můžeme informovat smskou nebo e-mailem o nejdůležitějších událostech,** plánovaných kulturních či sportovních akcích, ale třeba i o haváriích, odstávkách vody, elektřiny či např. svozu odpadu. Sami si zvolíte kategorie zpráv, které vás zajímají. Doporučujeme vyplnit minimálně e-mail, telefonní číslo a ulici, protože některé zprávy, například právě o odstávkách, rozesíláme jen na ty adresy, kterých se týkají. Kdybyste s registrací potřebovali pomoci, zavolejte nám na 220 970 418.

Zuzana Hanáčková, obecní úřad Staténice

O mlýnech ve Statenicích a v Černém Vole

Únětický potok, tekoucí nedaleko severní hranice hlavního města Prahy, nazýval se v dávných dobách Stativnice, jak je doloženo v listině pocházející z období mezi lety 1125–1140. Později se již toto pojmenování potoka v písemných pramenech nevyskytuje. V soupise rybníků z r. 1786 je ten potok již nazván potokem Únětickým, podle jedné ze vsí, které při něm vznikly.

V údolí jmenovaného potoka bylo v průběhu staletí založeno několik vsí, samot. Přímo okolo pramene potoka leží Kněževěs s nedalekým osamělým mlýnem, pak Kněžívka, Tuchoměřice se třemi mlýny, Statenice, Černý Vůl / původně samoty – dva mlýny a hospoda, Únětice a dále tři osamělé mlýny patřící k Suchdolu a posléze Roztoky, u nichž potok ústí do Vltavy.

Únětický potok měl velmi silný pramen a na dalším toku byl ještě zesilován z bočních pramenů a potůčků. To přirozeně bylo podnětem pro zakládání mlýnů, jakož i rybníků a vodních nádrží. Během doby bylo na Únětickém potoce dlouhém 15,5 km postaveno osmnáct mlýnů patřících k uvedeným osmi osadám, které náležely sedmi vrchnostem.

Ve Statenicích stávaly dva mlýny. Někdy před rokem 1759 postavil Bartoloměj Koníček mlýnec ve Statenicích na panském gruntě nad pivovarem. V roce 1759 přišel na mlýn (je to pozdější č. popisné 27) František Hovorka. Na tomto mlýně se narodil spisovatel a redaktor Josef Miroslav Hovorka, jehož ženou byla nemanželská dcera Josefa Mánesa.

Jiný mlýn ve Statenicích, kterého se ujal v roce 1759 Jiří Cimerman a je označován jako Malý mlýn, leží pod hospodou. V novější pozemkové knize je pak tento mlýn uveden jako Malomlýnský č. p. 8. Podle toho se zdá, že ve Statenicích byly po nějakou dobu rozlišovány Velký a Malý mlýn.

Čtvrt hodiny cesty pod Statenicemi leží osada Černý Vůl. V roce 1713 je zapsán také mlýn Vencovský. Z pozdějších zápisů vyplývá, že je to mlýn ležící na Únětickém potoce naproti hospodě černovolské. Je možné, že tyto dva objekty existovaly již před rokem 1713.

Hospoda černovolská a i mlýn leží v nejhlubším místě staré silnice z Prahy do Velvar v r. 1684 označené jako silnice královská.

Pod mlýnem Vencovským se nachází druhý mlýn patřící do osady Černý Vůl. Mlýn je poprvé zmíněn v r. 1713, kdy je v soupisce pozemků přílepeckých zapsáno pole u Drábkova mlýna, jeden grunt v Přílepech patřil v r. 1654 Václavu Drábkovi. V roce 1759 držitel Drábkovského mlýna, tehdy dominikálního, dostal přiděleno přes 60 strychů polí od rustikálního gruntu Jana Dolana. Zápis z roku 1815 označuje tento mlýn v Černém Vole č. p. 16 jako starodávný Drábkovský.

Připravila Bohuslava Krčková podle kronikáře

Vlastimila Kinského

Foto: Mlýn č. p. 27 – rodiště J. M. Hovorky – v období kolem roku 1910

Spolek pro obnovu sochy sv. Juliány prosí občany a přátele Statenic o příspěvek na zvelebení místa, kam mnoho z nás chodí na procházky.

**Příspějte prosím i Vy
na transparentní účet:
4100832013/0800**

Za každou částku velmi děkujeme.

Pomozte svatě Juliáně

**Na známé rozcestí by
se po 160 letech mohla vrátit
socha svěťice**

Také máte rádi procházku lesem ke sv. Juliáně? A víte, že místo kříže tady kdysi stála socha této svěťice? Nejprve dřevěná, kterou sem v roce 1679 nechal umístit tuchoměřický správce Jiří Vysoký, a od roku 1734 kamenná. Tu bohužel v roce 1868 zničila silná vichřice, a tak její torzo muselo být odklizen a namísto sochy zde dnes na chátrajícím podstavci stojí pouze dřevěný kříž.

Pozapomenutý příběh objevil v kronice Kopanského mlýna Monika Pokorná ze Statenic, a protože kolem kříže sv. Juliany chodí

už od dětství na procházky, napadlo ji, že by stálo za to pokusit se původní sochu obnovit. Z konzultace se sochařem a restaurátorem Jiřím Genzerem, vyplynulo, že částka, za kterou by bylo možné tuto myšlenku zrealizovat, bude maximálně 360 tis. Kč, ale spíše méně.

Statisíce nejsou miliony, řekla si Monika Pokorná a začala potřebné peníze shánět. Nejprve oslovila Letiště Václava Havla, to ale ze svých fondů přispívá pouze obcím. A jelikož sv. Juliana se nachází na pozemku Lesů ČR, nemůže letiště oficiální cestou projekt podpořit. Lesy ČR by sice byly ochotny pozemek pod pomníkem a v jeho bezprostředním okolí některé ze čtyř sousedních obcí prodat či darovat, ale protože by tak vznikl izolovaný ostrůvek, který nepřiléhá k žádné mu pozemku vlastněnému nějakou obcí, opět to nejde. A kdyby se na obnovu složily samy obce Přední Kopanina, Tuchoměřice, Horoměřice a Statenice?

„S ochotou přispět na sochu jsem se setkala na všech čtyřech radnicích, ale přece jenom 90 tisíc, je pro obecní rozpočty poměrně značná částka,“ odpovídá Monika Pokorná, která se nakonec rozhodla založit veřejnou sbírku. „Kdyby 360 občanů dalo po tisícovce, měli bychom problém vyřešený,“ říká s optimismem a věří, že se potřebnou částku podaří sehnat do konce zimy.

Pokud vše půjde podle plánu, mohla by být nová socha sv. Juliány vyrobena podle kresby a dochované původní hlavy hotová do léta příštího roku. Na jeho konci by mělo proběhnout slavnostní odhalení a vysvěcení sochy, a když na transparentním účtu ještě zbydou nějaké peníze, chtěla by Monika Pokorná na rozcestí umístit nové lavičky a přístřešek pro turisty.

←) Originál hlavy sochy se dochoval v depozitáři roztockého muzea

← ←) Původní podoba sochy sv. Juliány na kresbě z kroniky Kopanského mlýna

dagmar plotěná
fotografka

Fotky, které dělají radost rodinné focení ve Statenicích a okolí **20% sleva** při objednání do 30. 11. 2019
platí i pro dárkové poukazy • foto@dagmarplotena.cz • tel: 728381597 • www.dagmarplotena.cz

Kompost, základ zahrady

Kompost je nejpřirozenějším a nejstarším prostředkem ke zlepšování půdy a k udržení jejího zdraví i struktury. Kompostováním využijeme téměř všechny organické zbytky a odpady z naší zahrady i domácnosti. Neplatíme za jejich odvoz, nezatížíme životní prostředí a ušetříme na nákupu hnojiv. Za přístupu vzduchu, při vhodné vlhkosti a činnosti půdních mikroorganismů lze touto biologickou metodou přeměnit veškerý bioodpad na kvalitní, přírodní hnojivo – kompost.

Kam s ním

Kompost zakládáme ve stíněné části zahrady, na stanovišti s propustným podložím, v kontaktu s půdou – pevný podklad znemožňuje přístup půdním organismům a ve spodní části dochází k nežádoucím hnilobným procesům v důsledku stálého přemokření. Velikost založeného kompostu záleží na množství materiálu, který chceme ke zpracování použít. Kompostovat můžeme v kompostérech či boxech nejrůznějších typů a velikostí, ale také v ohradách či navršením na hromady.

Co do kompostu patří, a co ne

Ke kompostování lze použít téměř všechny organické odpady ze zahrady a domácnosti. Především využijeme rostlinné zbytky a zahradní odpad – listí, posekanou travu, slabší větvičky a dřevní štěpku, rostliny i jejich části, drny, kůru, slámu, seno a další. Z domácnosti pak zbytky zeleniny, ovoce, brambor, vaječné skořápky, drcené kosti, kávovou sedlinu, čaj včetně sáčků, znečištěný papír, popel ze dřeva, podestýlku od domácích zvířat, piliny a hobliny, hnůj.

Nekompostujeme zásadně žádný cizorodý materiál jako kov, sklo, textil či umělé hmoty, ani materiál obsahující škodlivé látky – chemicky ošetřené rostliny, barevný papír, popel z uhlí, rovněž ani uhybnulá zvířata, oleje, masné a mléčné výrobky.

Vyzrálý kompost je sypký, tmavý a složený z drobných částic

Některé odpady lze kompostovat pouze za určitých podmínek. Posekanou travu kvůli přístupu vzduchu střídavě vrstvíme s hrubší hmotou členité struktury – slámou, větvičkami, hoblinami, drcenými zbytky dřevin, zeminou. Dřevní odpad vždy nadrtíme, nasekáme či nastříháme na menší části do 5 cm. Mokrý materiál prokládáme suchým, vláknitým mazlavým, čerstvým starým. Rostliny napadené chorobami a plevely kompostujeme omezeně a teprve během horké fáze tlení. Kvůli hlodavcům obezřetně nakládáme i se zbytky jídel a potravinami; buď je nekompostujeme vůbec, nebo je ukládáme dovnitř hromady až během horké fáze. Omezeně využíváme i slupky z jižního ovoce.

Správná péče

Při kompostování musí probíhat tlení, nikoli hnití! Hnití nastává bez přístupu vzduchu, podílejí se na něm anaerobní, většinou zdraví škodlivé organismy a uvolňují se při něm jedovaté plyny a zapáchající látky. Naopak při tlení, které vyžaduje přístup vzduchu, se tyto látky rychle okysličují a vlivem aerobních organismů zneškodňují. Při zakládání kompostu příliš suchý materiál vlhčíme, k mokrému naopak přimícháme suchou

hmotu; případně zakrytím zabráníme přemokření, ale kompost musí dýchat. Ve správně vlhkém, kyprém materiálu dochází uvnitř k zahřívání a během tepelné fáze ke slehnutí. Po provzdušnění, kterého docílíme přehozením kompostu zhruba jednou za dva měsíce, probíhá tlení a kompost postupně vyzrává. Celý proces trvá nejméně půl roku až rok – podle způsobu zakládání, vlhkosti i obsahu jednotlivých komponentů. Vyzrálý kompost má typickou zemitou vůni, je sypký, s malými částicemi, tmavý. Před použitím je vhodné jej prosít. Nerozložené části pak spolu s trochou zralého kompostu přidáme do kompostu nového, který si tak naočkujeme mikroorganismy.

Text a foto: Olga Kubalová Wankeová, Trees

Nyní, když se dívám na věc z větší blízkosti, shledávám, že pravý zahrádkář není člověk, který pěstuje květiny; je to muž, který pěstuje hlínu. Je to tvor, který se zarývá do země a nechává podívanou na to, co je nad ní, nám, lelkujícím budižkničím. Žije ponořen v zemi. Staví svůj pomník v hromadě kompostu. Kdyby přišel do zahrady ráje, začal by opojen a řekl by: „Tady je, panečku, humus!“

Karel Čapek, Zahradníkův rok

Zahradníkův rok – Září

V rámci projektu „Zahradníkův rok“ v Knihovně J. M. Hovorky vytvořila Josefína Brychtová, 8 let

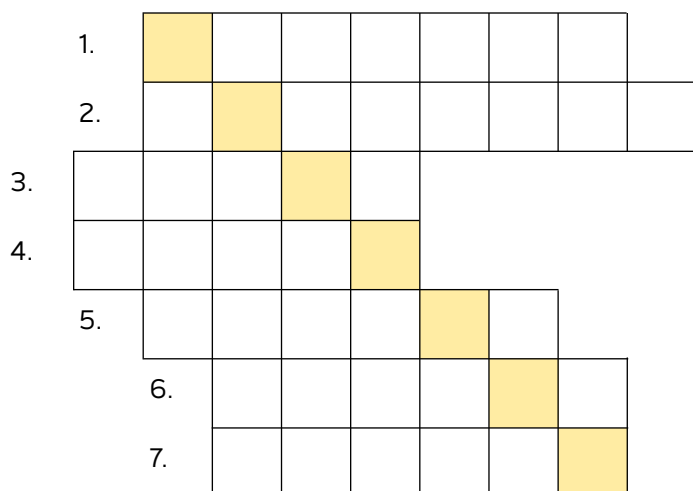
M	T	B	U	U	O	N	T	A	D	Z	E
S	L	Y	K	K	M	E	Z	Č	A	Ž	P
V	Ď	A	L	Y	N	Á	Š	E	M	S	Ě
É	U	H	D	O	T	Í	T	S	Ě	T	Š
T	O	V	L	É	N	I	V	K	L	A	I
M	N	Ě	A*	V	M	Í	N	Á	A	Ž	N
Ž	L	Z	S	Á	T	U	O	K	O	A	K
Á	I	D	V	L	L	Á	S	K	U	P	U
R	S	Á	R	O	Z	Š	Í	Ř	I	T	K*
T	D	M	K	V	Ě	T	N	A	T	O	U
S	V	O	R	N	O	S	T	E	Í	E	I*
T	S	V	Á	Z	A	N	O	U	J	A	S

Osmisměrka

Osmisměrku tvoří dvě sloky básně místního kantora V. Březiny z roku 1919. Slova, která jsou v básni 2x, se v osmisměrce neopakují. Spojky a předložky „k“, „a“ a „i“ jsou označeny hvězdičkou. Celé znění básně najdete v publikaci Ing. V. Kinského Statenice a Černý Vůl, Historie a současnost na str. 44.

Mladému Sokolu do vínku
Dávám jen květnatou pěšinku
By po ní k hvězdám až mohl jít
Jas náš i štěstí své rozšířit ...

Mladému Sokolu do vínku
Dávám tu svázanou kytinku
Svornost a lásku a silnou paž
By měla Česká zem zdatnou stráž

Křížovka

Jaké slavnosti se slaví v září?
Doplňte do křížovky jména světců a chybějící slova z pranostik

1. Na Kosmu a ... chladno bývá z rána (26. 9.)
2. Od Panny Marie ... teplota rychleji poklesne (15. 9.)
3. Po svatém ... podzim se blíží (14. 9.)
4. Na svatého Jiljí ... jasný den - krásný podzim zvěstujem (1. 9.)
5. Jaké počasí v září, tak i v ... se zdaří
6. Na svatého Václava každá ... dozrává (28. 9.)
7. Na den Jiljí hromy blesky - čtyři týdny mokré ... (1. 9.)

Vyluštěné tajenky posílejte na adresu:
statenice.zpravodaj@gmail.com.

Správná odpověď = dvě správně vyluštěné tajenky + jméno luštitelce.

Slosování správných odpovědí proběhne v knihovně první listopadovou středu 6. 11. 2019. Výherce získá domácí marmeládu některé ze statenických hospodyň a jeho jméno bude zveřejněno v příštím Zpravodaji.

Připravila a příjemné luštění přeje Kateřina Molčíková.

VÝZVA HOSPODYŇÍM

Chcete podpořit zábavnou stránku Zpravodaje?

Věnujte svoji marmeládu pro výherce.

Kontakty posílejte na adresu:

statenice.zpravodaj@gmail.com.

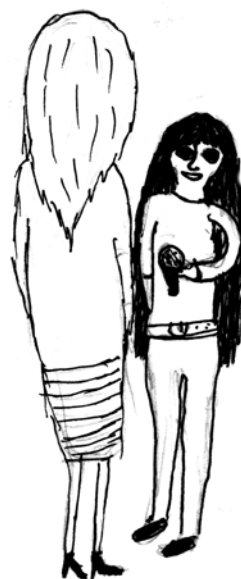
Milé děti

jestli máte zájem
přispívat každou středu
od 17:00-18:30 do místního
zpravodaje, budeme se scházet
v knihovně J.M. Hovorky.
Baví vás snad psaní, kreslení,
malování, nebo focení?
Určitě neváhejte přijít.
Začínáme ve středu 9. října 2019.
Těší se na vás

Knihovnice BAKA a ZUZKA.

PS: Pro děti od 9 do 16 let

Přihlášky posílejte na
obyvatkvesnice@gmail.com

Inzerát vytvořila Zofie Černohorská, 11 let

PRODEJNÍ ZAHRA
ČERNÝ VŮL

ŘÍJEN + LISTOPAD = NEJLEPŠÍ ČAS K SÁZENÍ!

Ovocné a okrasné stromy, keře i trvalky vysazené na podzim
mají během zimy dostatek vláhy a do jara dobře zakoření

TRADIČNÍ VÝSTAVA DÝNÍ A DLABACÍ DÍLNA

v sobotu 5. října po celý den

WWW.TREES.CZ

f prodejnazahradatrees

Trees, s.r.o.,
Únětická 146, 252 62 Statenice Černý Vůl
T: +420 220 970 790, E: cernyvul@trees.cz

ZAHRADNICTVÍ
každý den 9-18

RYBÁRNA
sobota 9-18